

KASTEEL AMERONGEN

BULLETIN

Zomer 1991

Uitgave

Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Onderhoud van
groenvoorzieningen en
renovatie kasteeltuin
Amerongen uitgevoerd
door

Tuin- en plantsoenaanleg

Van Ginkel

Castor 64, Postbus 11, 3900 AA Veenendaal, tel. 08385-19039

HERBERG
DEN ROODEN LEEUW

IN DEN KROMME HOECK

DROSTESTRAAT 35
3958 BK AMERONGEN
TELEFOON 03434-54055

KEUKEN OPEN:
VOOR UW LUNCH OP AFSpraak
DAGELIJKS VAN 12.00 tot 14.00 UUR
EN VOOR UW DINER
DAGELIJKS VAN 18.00 tot 21.30 UUR
ZATERDAG EN ZONDAG GEEN LUNCH
WOENSDAG GESLOTEN

B U L L E T I N

UITGAVE
STICHTING VRIENDENKRING KASTEEL AMERONGEN

8^e jaargang no. 20 Zomer 1991.

INHOUD:

Doelstelling en Donateurs	blz.	2
Hoe staat het met de financiën?	"	4
Fiscale aspecten	"	5
Een rustbank uit 1717 voor Kasteel Amerongen	"	6
Melkwit en Hemelsblauw	"	9
Restauratie van het Koetshuis	"	11
Doe wel en zie niet om	"	13
- Het Berenfestival	"	13
- Onthulling Sjoerd Wouda Brug	"	15
- Manifestatie Bloemschik	"	17
- Tuinen kijken	"	17
Van het Muziekfront	"	19
Bestemming opbrengst Jazzconcert	"	20
Agenda Huisconcerten	"	20
Poëzie	"	22
Huwelijksvoltrekkingen op Kasteel Amerongen	"	23
Aankondigingen	"	24
Colofon	"	24

DOELSTELLING

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij het verwezenlijken van de doelstellingen van de in Amerongen gevestigde "Stichting Kasteel Amerongen" door:

- het verzamelen van fondsen uit donaties en schenkingen ten behoeve van restauratie en onderhoud van het kasteel Amerongen met bijgebouwen, tuinen, inventaris, archief en verdere aanbehoren;
- aankoop van voorwerpen welke een verantwoorde aanvulling betekenen op de aanwezige inventaris en archieven;
- het organiseren van muziekkuitvoeringen, excursies, voordrachten etc., waarvan de opbrengsten ook een steunpunt vormen;
- het verrichten van onderzoek en het uitgeven van publicaties over het kasteel en zijn vroegere bewoners, een en ander in overeenstemming met de wensen van en in overleg met het Dagelijks Bestuur van de "Stichting Kasteel Amerongen" en in het algemeen het bevorderen van alle activiteiten in het belang van de instandhouding en openstelling van het kasteel als museum.
- het coördineren en motiveren van vrijwillige helpers.

De Stichting is door de fiscus gerangschikt als instelling in de zin van artikel 24 I der Successiewet 1956.

Kasteel Amerongen is één van de weinige opengestelde kastelen in Nederland, waarvan de inventaris, na het vertrek van de laatste particuliere eigenaren, volledig in tact is gebleven. Vrijwel nergens anders treft men een ambiance aan, welke zo de aristocratische sfeer van vroegere tijden weerspiegelt als op Kasteel Amerongen.

De oudste meubels dateren van vóór de brand van 1673 en zijn later door de verschillende bewoners aangevuld tot de collectie die nu aanwezig is, waarin begrepen de fraaie historische toetsinstrumenten.

Deze collectie is nooit versnipperd omdat zij lange tijd volgens het Engelse erfrecht (naar nationaliteit van de meeste bewoners) op de oudste zoon vererfde.

Die eeuwenlange aanwezigheid van de meubels in hetzelfde

huis en vaak op dezelfde plaats is een unicum in Nederland en maakt het voor de Stichting-eigenaresse de moeite waard om die lijn voort te zetten en het vele achterstallige onderhoud door restauratie op te heffen.

De eerste fase van de restauratie is voltooid.

Van subsidies en entreegelden alleen, is het niet mogelijk de exploitatie en de restauratie te bekostigen.

Het is daarom verheugend dat zich telkens nieuwe donateurs aanmelden en dat er bovendien ook schenkingen worden gedaan.

DONATEURS:

genieten, op vertoon van hun donateurskaart, gedurende de openingstijden, vrije toegang tot het Kasteel, de tuinen en het park, terwijl zij reductie ontvangen op alle evenementen zoals concerten e.d. en bij bijzondere gebeurtenissen.

Donateurs betalen minimaal f 25,- per jaar per persoon of
 Voor-het-leven minimaal f 250,- " "

de donateurskaart is persoonlijk

POSTBANK NR. 6163

T.N.V. PENNINGMEESTER

Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

* * *

Tot de bijgebouwen van Kasteel Amerongen behoren o.a.

* de Oranjerie, waarin het Winkeltje is ondergebracht;

* de Stallen, met Theeschenkerij "de Paardestal"

Tel. 03434-54735 of 53701

* het Koetshuis, een ruimte geschikt voor vergadering, congres of al dan niet feestelijke bijeenkomst.

Aanvragen voor gebruik schriftelijk sturen aan:
 de secretaris van Stichting Vriendenkring Kasteel
 Amerongen, Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen,
 t.a.v. de heer J.D. van de Nadort.

Telefonisch overleg met betrekking tot de agenda:

Kasteel Amerongen : 03434 - 54212

* * *

HOE STAAT HET MET DE FINANCIEN?

Bezoekers blijven komen of er gerestaureerd wordt of niet. Tentoonstellingen dragen daartoe zeker bij. Beren en Amerongen hebben wat. Maar een regelmatige herhaling van het laatste sukses zal teveel verwacht zijn, denk ik.

De inkomsten bestaan voornamelijk uit entreegelden, subsidies van de provincie en de gemeente. Samen brengt dat ca. f 225.000,-- in het laatste.

Onder de uitgaven zijn personeelskosten, onderhoud gebouwen en tuinen en ook verzekeringspremies grote posten.

De laatste jaren spelen wij gemiddeld ongeveer quitte, waarbij in 1989 en 1990 nadelige saldi werden geboekt. Naast nagekomen belastingafrekeningen werd dit veroorzaakt door allerhande 'kleine' aanpassingen, die tijdens de restauratie werkzaamheden noodzakelijk bleken, maar niet subsidiabel waren. Dat werd dan eigen rekening. Als het in de toekomst apart aangepakt zou zijn, waren de kosten een veelvoud geworden.

Het restaureren vraagt enorme sommen, waarvan de Stichting Kasteel Amerongen een variërend percentage als eigen bijdrage op moet brengen.

Voor de financiering hiervan worden door een commissie, onder leiding van de voorzitter, sponsors gezocht. Voor de toezegging van een substantieel bedrag worden de faciliteiten van Amerongen één à twee dagen per jaar aan zo'n sponsor ter beschikking gesteld. Onder het motto: voor wat, hoort wat.

Tot nu toe zijn de benodigde eigen aandelen voor de gereed gekomen 1ste- en binnenkort aanvangende 2de fase beschikbaar of toegezegd.

Wij hopen, dat de mogelijkheid om op het kasteel in de echt te worden verbonden een bron van inkomsten zal worden. Wanneer de restauratie van huis, bijgebouwen en park klaar is, zullen de onderhoudskosten elk jaar weer opgebracht moeten worden.

De inzet van het personeel en vrijwilligers in huis, tuin, winkel en muziekcommissie maakt het mogelijk om een kasteel als dat van Amerongen te blijven exploiteren. Het is de moeite waard.

J. Bruins Slot
Penningmeester S.K.A.

FISCALE ASPECTEN

Het geven van geld aan de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen (SVKA) kan op verschillende manieren, welke aftrekbaar zijn van uw belastbare inkomen voor de Inkomstenbelasting:

-een éénmalige gift.

Alle in een kalenderjaar gedane giften zijn aftrekbaar voor zover deze meer bedragen dan 1% en niet meer dan 10% van uw onzuiver inkomen met een minimum van f 120,--.

Bedrijven kunnen ook eenmalig fiscaal aftrekbare giften doen, indien en voorzover zij een bedrag van f 500,-- te boven gaan en niet meer dan 6% van de winst bedragen.

-Periodieke giften.

Als het uw bedoeling is elk jaar aan de SVKA een bedrag te schenken kunt u overwegen om dit te doen in de vorm van een periodieke uitkering.

Het voordeel daarvan voor u is dat de onder- en bovengrenzen van de fiscale aftrekbaarheid van de eenmalige giften niet van toepassing zijn. Dat betekent dat de fiscus aan de schenking meebetaalt voor het percentage, dat over de top van uw belastbare inkomen wordt geheven. Deze onbeperkte aftrek is slechts mogelijk als daarvan een notariële akte wordt opgemaakt, waarin naast de hoogte van het jaarlijks over te maken bedrag, vastgelegd is dat de giften voor tenminste 5 jaar zijn toegezegd, behoudens eerder overlijden.

De kosten van zo'n akte bedragen, afhankelijk van de hoogte van de periodieke uitkering, ongeveer f 75,-- en zullen graag door de SVKA worden betaald.

De SVKA is 11% schenkingsrecht verschuldigd wanneer de

schenking een bedrag van f 6.795,-- te boven gaat.

Uiteraard kunt u ook de SVKA bij uw overlijden gedenken. U kunt bij testament een legaat maken van een geldbedrag. De SVKA is 11% successierecht verschuldigd wanneer het legaat een bedrag van f 13.590,-- te boven gaat. Het is mogelijk het legaat "vrij van recht te maken"; het verschuldigde successierecht komt dan ten laste van de erfgenamen.

Notaris M.P.J. Plet
secretaris S.K.A.

EEN RUSTBANK UIT 1717 VOOR KASTEEL AMERONGEN

Op 5 juni 1989 werd bij het veilinghuis Sotheby's te Amsterdam een rustbank uit 1717 geveild. Deze bank werd aangekocht door de Gravin van Bylandt Stichting die het meubelstuk in langdurig bruikleen afstond aan Kasteel Amerongen. Waarom de rustbank juist in Kasteel Amerongen een zeer passend onderkomen heeft gevonden, wordt hieronder verteld.

Rustbanken zijn eigenlijk luxe meubels bij uitstek. Zij behoren zoals bijvoorbeeld stoelen, tafels, kisten, kasten of bedden, niet tot het min of meer noodzakelijke huisraad. Een rustbank impliceert immers dat men tijd heeft om tussen de bedrijven door eens heerlijk te verpozen, om er een boek op te liggen lezen kortom, juist die vage bezigheden die een meer puriteins ingestelde geest zal rangschikken onder 'ledigheid'.

De rustbank zou zich hebben ontwikkeld uit een eenvoudig type bed met vier poten en een dwars geplaatst houten schot als hoofdeind. Uit dit bed ontstonden ca. 1600 twee soorten meubels. Ten eerste een soort statiebed met schuin opstaande schotten aan hoofd- en voeteneind, waarboven een afhangend kleed als hemel of baldakijn werd gehangen. Dit statiebed stond met de lange kant tegen de wand en men ontving zittend als op een bank, de belangrijke gasten. De schuin opstaande schotten werden op deze wijze de zijkanten van

het meubel waarop men kussens kon leggen. Met kussens in de rug was het slechts een kleine stap naar een bank met vaste armleggers en rug. Het meubel dat ca. 1630 aldus ontstond was de voorvader van de bank die heden in onze huiskamers staat. Tegen het eind van de 17de eeuw wordt deze bank voor het eerst "sofa" genoemd.

Het tweede meubel dat ongeveer tegelijk ontstond als de bank is de rustbank. In tegenstelling tot de bank, was het niet bedoeld om tot zitmeubel te dienen. Bij de rustbank is sprake van één schuin opstaand schot n.l. het hoofdeind. Dit hoofdeind (of eigenlijk juist: hoofdsteun) was vaak scharnierend zodat het naar wens gesteld kon worden, wat bij de armleggers van de vroege typen banken doorgaans ook het geval was.

De grote invloed van stoffeerdere op het wooninterieur van de 17de eeuw is nog terug te vinden in de soms prachtig beklede meubels die uit deze periode bewaard zijn. Zo stond in 1692 in Slot Zuylen in de belangrijkste kamer van het huis, het "groot salet", behalve een met fraai damast bekleed statiebed ("groot eijcken ledekant"), ook een "gestickt rustbed met een wit catoene overtrecksel". Deze rustbank was kennelijk bekleed met een geborduurde stof. Meubels die met kostbare stoffen waren bekleed, werden uit zuinigheidsoverwegingen doorgaans afgedekt met een hoes in periodes dat het huis onbewoond was of als er geen bijzondere gasten waren.

Vaak ook waren rustbanken slechts bespannen met gevlochten riet waarop losse kussens werden gelegd die dan weer van fraaie stoffen konden zijn.

De rustbank van de Gravin van Bylandt Stichting behoort tot het laatste van de hierboven genoemde typen rustbanken. Dit meubel is voornamelijk vervaardigd van notehout, een fraaie, sterke houtsoort met een lichtbruine kleur die vooral veel werd toegepast in meubilair in de tweede helft van de 17de eeuw en het eerste kwart van de 18de eeuw. De bank rust op twee keer vier getorste poten die onderling door getorste regels zijn verbonden. De hoofdsteun heeft eveneens getorste delen en rust bovendien op een zware getorste kolom die scharnierend is gemaakt zodat de hoofdsteun versteld kan worden. Bank en hoofdsteun zijn beide

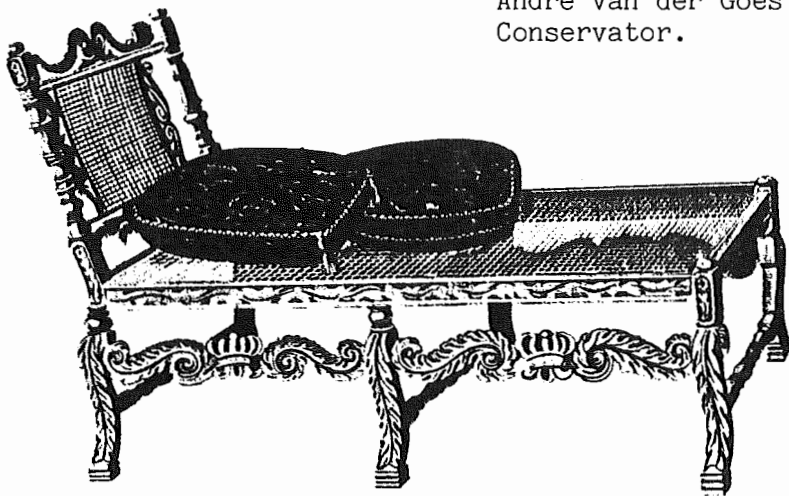
bespannen met gevlochten riet. Tot zover is in dit betoog slechts sprake van een redelijk goed bewaard meubel met mooie proporties. De rustbank is echter belangrijk doordat de gestoken bekroning van de hoofdsteun interessante informatie verschaft over de eigenaar van de bank en het jaar waarin deze werd vervaardigd. Het snijwerk met bladermotieven, toont een in zes kwartieren gedeeld heraldisch wapen met in 1 en 6 Van Bylandt, in 2 en 4 Rheydt en in 3 en 5 Oyen. Het wapen wordt gedragen door twee griffioenen; eronder een banderol met

GR.AOR:F vBYLAND 1717.

Dankzij de initialen en het jaartal is het wapen niet moeilijk thuis te brengen. Het betreft hier Albrecht Otto Roeleman Frederik des H.R. Rijksgraaf van Bylandt (1688 - 1768), baron van Rheydt, heer van Ooy en Persingen enz. Hij was ritmeester in Pruisische dienst, lid van de Ridderschap van Nijmegen, ambtman, dijkgraaf en richter van Maas en Waal. Het jaar 1717 was het jaar waarin hij trouwde met Anna Constantia van Sevenaer (1703-1747), vrouwe van Sevenaer.

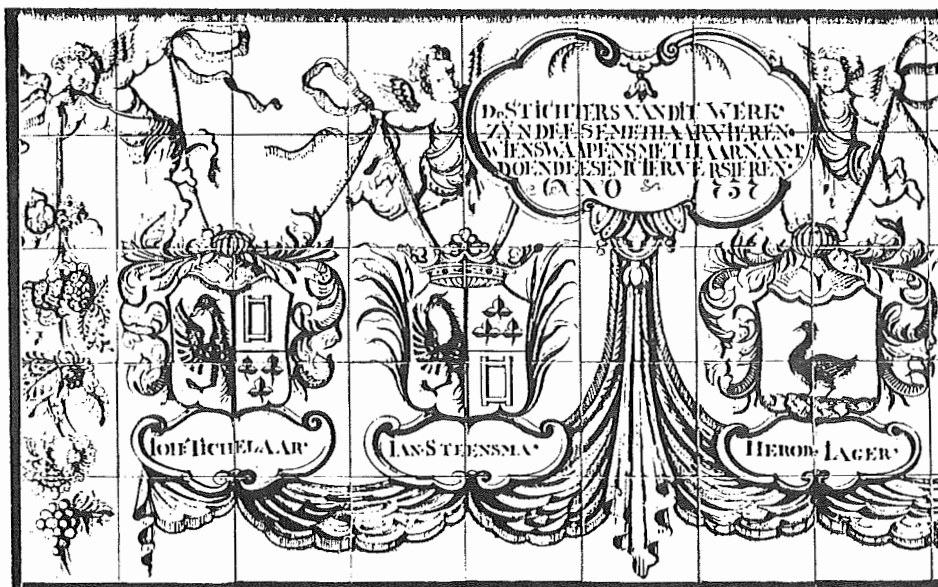
< wordt vervolgd >

André van der Goes
Conservator.

Een voorbeeld:

Victoriaanse copie van een laat 17de eeuws rustbed(daybed)
[De redactie is verantwoordelijk voor de illustratie,
niet de auteur].

Drie eeuwen Makkumer aardewerk,
detail van een tegeltableau anno 1737.

MELKWIT EN HEMELSBLAUW

Sinds de kanonnenroof van 31 december jongstleden is er tussen Amerongen en Makkum intensief contact ontstaan. De heer van der Goes (conservator van kasteel Amerongen) en de heer Tichelaar (van de Makkumer aardewerk fabriek) hebben in de eerste maanden van dit jaar een tentoonstelling voorbereid die op vrijdag 21 juni werd geopend.

Het was de bedoeling met deze expositie een overzicht te geven van de Friese pottenbakkunst. Daarnaast moest worden aangegeven hoe het produktieproces in zijn werk ging. Uiteindelijk wordt hoofdzakelijk Makkumer aardewerk tentoongesteld en wordt gereedschap getoond, waarmee de ambachtslieden hun voorwerpen maken. Enkele Friese musea en het Gemeente Museum uit Arnhem gaven bruiklenen waardoor er een

grote verscheidenheid aan voorwerpen uit verschillende perioden te zien is. Zo zijn er op de tentoonstelling behalve objecten uit de 17de-, 18de- en 19de eeuw, ook items uit de 20ste eeuw aanwezig. Dit is te danken aan het feit dat de fabriek van Tichelaar met haar tijd is meegegaan. Behalve stoofjes, kannen en kruiken, schalen, boterschotels, kandelaars en grote decoratief beschilderde platen, wordt ook een groot aantal tegels getoond.

Het Makkumer aardewerk wordt ook wel majolica genoemd. Dit is de naam voor een van oorsprong Arabische techniek, die via het eiland Mallorca het europeese vasteland bereikte. Via Italië werd de techniek rond 1500 in Antwerpen geïntroduceerd. Tijdens de Tachtigjarige oorlog (1568-1648) vluchtten vele Antwerpse pottenbakkers naar de Noordelijke Nederlanden. De techniek werd zo ook in ons land bekend. De majolica wordt gekenmerkt door een laag witte tingla-zuur die aan de boven- of onderzijde van het voorwerp wordt aangebracht. Op deze witte laag worden voortstellingen in heldere kleuren geschilderd. Op deze tentoonstelling trekt een "bonte stoet van ruitertjes, heiligen, elegante dames en heren, springende dieren en uitbundige boeketten, in geel, groen, paars maar vooral blauw tegen een witte achtergrond geschilderd" voorbij aan het oog van de toeschouwer.

De Makkumer bakkerij is in de 18de en in de 19de eeuw, in tegenstelling tot de Delftse nooit overgegaan op het Chinese decor. Het 18de eeuwse Makkumer aardewerk onderscheidt zich in het algemeen door een heldere getemperd-blauwe kleur. Pas rond 1840 wordt deze kleur vervangen door een harder blauw en het paars-bruine mangaan.

Op vrijdag 21 juni werd tijdens een kinderconcert dat door Elly en Rickert bij de stallen werd gehouden, de tentoonstelling geopend. De heren Van Ommeren, Van der Goes en de heer Tichelaar hielden ieder een korte inleiding. Burgemeester Mumsen wierp daarop een viskoordje uit en viste zomaar een Makkumer kan uit de gracht. De vele gasten voegden zich vervolgens in het souterrain, waar de tentoonstelling stond ingericht. Zij genoten aldaar van een drankje en een hapje: een dorpsgeschil is hiermee beslecht.

De tentoonstelling is te bewonderen tot 15 september aanstaande.

Cathinka Huizing

RESTAURATIE VAN HET KOETSHUIS

In augustus, na de bouwvak gaat de 2de fase: de restauratie van het 'koetshuis' van start. In feite is het juist niet het huidige koetshuis dat de meeste aandacht zal krijgen. Het zijn voornamelijk de daken van de twee paviljoens en de stallen die grondig gerestaureerd zullen worden.

Nadat het Bestuur van de Stichting Kasteel Amerongen de beslissing had genomen dat er wat aan het Koetshuis gedaan moest worden is er in nauwe samenwerking met de Rijksdienst voor Monumentenzorg Provincie Utrecht een beleidsplan opgesteld. Aan de hand van de gestelde voorwaarden werd door een architect een plan gemaakt voor de deelrestauratie: het werk zal alleen het exterieur omvatten. Het interieur blijft in zijn huidige toestand. Eén van de belangrijkste voorwaarden voor de restauratie is dat er niets zal worden afgebroken noch aangebouwd. Het gaat om de instandhouding van het gebouw. Pure conservatie dus.

De heer Schellevis is degenen die als coördinator namens het bestuur van de Stichting Kasteel Amerongen contact met het architectenbureau ir. T. van Hoogevest b.v. onderhoudt. Op mijn vraag hoe men te werk zal gaan zegt hij: "Om te beginnen zullen de steigers worden geplaatst". Of de duivenwal daarvoor zal worden verwijderd lijkt hem eigenlijk wel handig. De duiventil die hoofdzakelijk uit de bouwtijd van het Kasteel stamt, (laatste kwart van de 17de eeuw) zou dan elders gerestaureerd kunnen worden. Na afloop van de herstelwerkzaamheden zal het duivenonderkomen weer aan het gebouw bevestigd kunnen worden. Waarschijnlijk zullen de paviljoens het eerst aan de beurt komen. De opknopbeurt van deze daken zal het meeste werk vergen. De leien gaan eraf en zullen worden vernieuwd. Net als bij de balken van het dak van het Kasteel die gedeeltelijk werden 'versteld' zullen ook hier de balkkoppen worden vervangen. Vervolgens zal het dak aan de binnenkant worden

beschoten zodat de sterren niet meer te zien zullen zijn.. Het ooievaarsnest op het Noorder paviljoen, dat enige jaren geleden door een helicopter werd geplaatst en vervolgens in de gracht viel zodat de hele operatie opnieuw kon worden gestart, zal (misschien tijdelijk) worden verwijderd. Ook de goten rondom de paviljoens zullen worden vernieuwd. De zolder boven de stallen zal zodanig worden gerestoureerd dat deze ruimte in de toekomst een (museale?) functie zal kunnen vervullen.

Als het dak gereed is wordt er een damwandje in de gracht geplaatst en wordt het metselwerk aangepakt. Hiertoe zal de klimop die zich vooral op de muur bij de paardestal heeft bevestigd moeten worden verwijderd. Dit zal met grote zorg door tuindeskundigen gebeuren.

De muren zijn vooral beschadigd door het roestproces van de muurankers. Door volumevergroting die door de roest ontstaat komen er scheuren in de wanden.

Ook is er een voorstel dat de poorten in de restauratie zullen worden 'meegenomen'. Hopelijk worden de deuren van de Noorder poort, die nog in het koetshuis liggen weer in de hengsels gehangen.

Terwijl het gebouw al die tijd in de steigers staat blijft de Theeschenkerij in de paardestal hoogst waarschijnlijk geopend.

Al met al is het volgens Schellevis een tamelijk eenvoudige restauratie wat betreft het soort werk dat moet worden uitgevoerd. De hoeveelheid werk is wel aanzienlijk; de prognose is dat het werk ongeveer een jaar zal duren.

Cathinka Huizing

DOE WEL EN ZIE NIET OM ...

Wàt we deden was welgedaan,
 laten we er een ogenblik stil bij staan.
 Terugkijken op de activiteiten in en rondom Kasteel Amerongen, dit voorjaar. Leest U mee?

HET BERENFESTIVAL

In november 1990 kwamen de leden van de Museumcommissie bij elkaar om zich te beraden over de eventueel te houden tentoonstellingen in het seizoen 1991. We waren het er samen over eens dat een "klapper" zoals twee jaar geleden met de "Berenlogeerpartij" de populariteit van het Kasteel ten goede zou kunnen komen. Voor een tweede keer de succesformule "Beren" hanteren leek eerst niet aan de orde, maar naarmate ik er langer over nadacht en vele ideeën met verschillende mensen had besproken, kreeg ik langzaam aan het vermoeden dat er toch iets groots van te maken was. Na veel voorbereidend werk, met veel hulp van de verschillende vrijwilligerscommissies kon vrijdag 26 april het feest van start gaan. En wat iedereen hoopte, maar waar niemand aan durfde te denken: het werd een daverend succes!

Jos Brink opende het festival en deed dit op de voor hem zo unieke wijze. Als je tot dan toe niets met "Beren" gehad had, kreeg je dat door hem, of je wilde of niet!

Op Paleis 't Loo waren de twee prachtige berenportretten ingelijst. Een vrachtwagen, een steiger en vier sterke mannen moesten eraan te pas komen teneinde ze op de Galerij op te hangen. Het werd een grap, die iedere bezoeker kon waarderen en waar de mensen vaak al halverwege de trap schaterend om moesten lachen. Mirja de Vries maakte de portretten alsmede de mooie serie ansichtkaarten, die weer verkocht werden in de winkel. Ook bij het opsporen van alle bereneigenaren en het inrichten van de tentoonstelling was zij een grote steun.

De verschillende media wisten ons gelukkig te vinden en verschillende keren verscheen het Kasteel op radio en televisie. Bijna iedere krant in Nederland schonk aandacht aan het Berenfestival, zodat iedereen in Nederland nu moet weten waar Amerongen ligt!

De markten en festiviteiten op de zondagen in mei wa-

ren hoogtepunten in het geheel. Alles wat met beren te maken had werd verhandeld. Als "gesmeerde broodjes" gingen de beren over de toonbank. Roeien, paardrijden, schminken, kijken naar acrobaten, muziek maken, het waren allemaal activiteiten die konden, zonder dat dit schade aan park, tuin en huis bracht.

In de Rode Kruis-tent steeg het toneeltalent van de familie van der Goes tot grote hoogte. Dokter André en de zusters Willemien en Philippine waren zo uit Medisch Centrum Beer weggelopen.

In totaal kregen we 30.774 bezoekers alleen voor de beren en hadden we eind mei het bezoekersaantal (in vergelijking met eind mei 1990) al overschreden. Dit alles had nooit kunnen plaats vinden als niet van het begin af aan het gevoel had geleefd, dat als je met z'n allen iets wil, het ook kan.

Vrijdag 28 juni hebben alle medewerkers aan het festival het Berenhoofdstuk afgesloten. Twee mooie videobanden is wat ons rest, alsmede het proto-type van de "Borre Beer" die de maakster, Lyda Rijs, aan het Kasteel heeft geschonken. André van der Goes en ik zullen een mooi plaatsje voor hem op het Kasteel zoeken, zodat Borre de herinnering aan dit grootse Berenfestival levend zal houden.

Sytske Stratenus

Jos Brink arriveerde per koets,
maar vertrok met een luchtballon.

ONTHULLING "SJOERD WOUDA BRUG" - 7 JUNI 1991

Een wat kleinere restauratie is inmiddels voltooid op het terrein van Kasteel Amerongen. Met dit werk is de verbinding tussen de Benedenkade en dat deel van het park dat de naam Enveloppe draagt, weer hersteld.

"...een stukje huisvlijt van de eerste orde. Vanaf hier gezien is het de brug aan uw linkerhand, die voor een kleine f 30.000 geheel gerestaureerd is ...". Deze woorden sprak de vice-voorzitter van het Stichtingsbestuur Kasteel Amerongen, de heer W.A. van Ommeren, tot een kleine groep genodigden vóór de onthulling van de nieuwe naamplaten. De gasten bevonden zich op dat moment op de Bovenbrug. De Commissaris der Koningin in de provincie Utrecht, Jhr. drs. P.A.C. Beelaerts van Blokland, zou mevrouw J. Wouda-Heuvelman terzijde staan bij de officiële handelingen. Gedeputeerde J. Hoekstra was aanwezig, burgemeester H.W.F. Munsen en wethouder mevrouw dr. E.G. Jacobs-Hessing, familieleden en vrienden van Wouda, vertegenwoordigers van de vrijwilligers en bestuursleden van de beide Stichtingen. Waarom huisvlijt? Het park van 't Kasteel leverde het hout

voor de brug: stormhout van een zeer oude eik, geveld in het voorjaar van 1990. Het brugdek werd met dit eikehout in eigen beheer vernieuwd.

Bovendien werden de beide grote toegangshekken tot de Benedenkade ook opgenomen in dit restauratiewerk: zij hebben een herstelbeurt ondergaan, waarmee een bedrag gemoeid is geweest van f 10.000. Het schilderwerk werd in eigen 'atelier' door onze huisschilder, de heer F. Oskam, tot in de gouden puntjes verzorgd (gele verf, bladgoud is te duur).

Aangetrokken als bouw-pastor van 't Kasteel, met een restauratie in het verschiet, was Wouda een tiental jaren zeer actief bezig. Uit de woorden van de diverse sprekers, voorafgaande aan de plechtigheid, kon men beluisteren dat Sjoerd Wouda een meester was in het lospeuteren van geld. In de eerste plaats was hij zèlf een genereus mens, daarvan kan het Kasteel getuigen.

Drs. R. de Jong, voorzitter van de Tuincommissie, zei in zijn toespraak: "...een architect is een bijzonder soort mens, ze doen je soms aan een kunstenaar denken. Daarom treft het mij, dat er na de Berlage brug nu ook een Sjoerd Wouda Brug is vernoemd..." Zijn woorden: "...Ik ben erg blij met de naam van Sjoerd Wouda voor deze brug...", kwamen óók tot uitdrukking in de andere toespraken. In haar dankwoorden noemde mevrouw Wouda het een bijzondere dag, "...een dag waarop ik trots ben op Sjoerd en óók op het Kasteel ..."

De vlag van Kasteel Amerongen hing gedrapeerd over een van de brugleuningen. Met het wegnemen van de vlag, onthulde mevrouw Wouda de koperen naamplaat met **Sjoerd Wouda Brug**. Een tweede plaat met dezelfde inscriptie was aangebracht op de andere leuning. Bloemen uit de Kasteeltuin verhulden en versierden tegelijkertijd dit bord. De handelingen ontlokte een applaus van de toekijkende gasten op de Bovenbrug. De plechtigheid werd besloten met het bevestigen van een sierlijke bloemenletter **S** aan de brugleuning naast de naam en het doen uitvliegen door mevrouw Wouda van twee witte duiven. Om uitdrukking te geven aan haar gedachten waren geen woorden nodig.

MANIFESTATIE BLOEMSCHIK

In het weekend van 31 mei tot en met 3 juni werd door de afdeling Wijk bij Duurstede van de Koninklijke Maatschappij Tuinbouw en Plantkunde de twee-jaarlijkse manifestatie 'Bloem Schik' georganiseerd. Dit jaar werd Amerongen uitgekozen als locatie. De ingeschreven amateur-schikkers konden op vrijdag in het Koetshuis van het Kasteel en in het Dorpshuis meedoen aan de bloemschikwedstrijd. Het thema van deze wedstrijd luidde 'Middeleeuwse Gilden'. Aan het einde van de middag werd deze wedstrijd gejureerd, waarbij vele prijzen en getuigschriften werden uitgereikt.

Zaterdagochtend werd de manifestatie officieel geopend door de Commissaris van de Koningin Jhr. P.A.C. Beelaerts van Blokland. Door een waterval, die op de voorburcht was opgebouwd, in werking te stellen verklaarde hij het evenement voor geopend. In het Kasteel en in het Dorpshuis was een expositie van boeketten te zien. Op de voorburcht bij het Kasteel stonden kleurige kraampjes met waar op het gebied van tuinen en natuur. Helaas werkte het weer niet mee, waardoor het geschatte aantal bezoekers niet werd gehaald.

De zondag was het hoogtepunt van het evenement. Mede door het goede weer, muziek van de blaaskapel Oefening Baart Kunst uit Rhenen, en de demonstratie van Schutterij Loil-Voorn ontstond er een bijzonder vrolijke sfeer

Cathinka Huizing

TUINEN KIJKEN

Op zaterdag 22 juni vond in Amerongen een uniek evenement plaats onder de naam 'Rondtuinen in Amerongen'. De tuin-kabouters van de Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen organiseerden in samenwerking met 11 particuliere tuinbezitters een zogenaamde 'open dag'.

Op vertoon van een 'passepartout' konden de tuinliefhebbers vanaf 10.00 uur zowel in de Kasteeltuin als in de

opengestelde tuinen van de elf Amerongers een kijkje nemen. Gewapend met een dorpsplattegrond liepen zij door Amerongen. Velen hadden het er zelfs voor over de Amerongse berg te beklimmen om daar de tuinen aan de bosrand te bezichtigen.

Omdat er geen aankondiging in de plaatselijke kranten had gestaan selecteerde het publiek zichzelf.

'Tuinenmensen zijn prettige mensen, werkelijk geïnteresseerd' vertelt een tuineigenaresse mij. 'Zij zijn positief en rustig' vervolgt zij. Doordat men de liefde voor de tuin, de planten en bloemen gemeen heeft, raakt men gemakkelijk in contact. Er werden vele vragen gesteld, en er ontstonden goede gesprekken.

De tuineigenaren waren zelf ook enthousiast. De meesten schonken de bezoekers thee en limonade; sommigen geholpen door hun kleinkinderen.

Ondanks het feit dat elke tuin gemiddeld 750 bezoekers trok, is er niets kapot gemaakt.

Over de organisatie was men vol lof. De bezoekers werden goed over de tuinen verdeeld, zodat de gazons werden ontzien. De organisatoren reden de hele dag op de fiets door het dorp om te controleren of alles wel goed verliep.

Na afloop werd in het Koetshuis de gastvrije tuinierders een drankje aangeboden. Men raakte niet uitgesproken over deze zeer geslaagde dag.

Vanzelfsprekend heeft het de tuineigenaren veel tijd, werk en moeite gekost hun tuinen op hun mooist aan de bezoekers te tonen. Ondanks het succes zal er dan ook niet meteen een herhaling plaatsvinden. Het idee moet tenslotte exclusief blijven.

Cathinka Huizing

VAN HET MUZIEKFRONT:

De rust van de zomeronderbreking daalt als stof op de vleugel. Eventjes maar en de stofdoek doemt weer op. Zo ook bij ons. Heel even genieten we na van het applaus. Applaus voor de uitvoerenden; applaus dit keer ook voor ons: medewerkers en organisatie bij het aankondigen van de nieuwe serie. We kunnen u weer een programma bieden, dat klinkt als ... muziek.

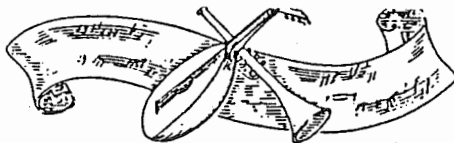
Het is trouwens goed: die traditie. Op het laatste concert van de serie wordt het nieuwe programma geïntroduceerd. Feitelijk mag het daarna pas in de pers. Men geeft op die manier zijn gasten het gevoel bij de feestelijke geboorte aanwezig te zijn. Men is er bij betrokken, leeft mee. Noem het "klantenbinding" of "PR", feit is, dat het werkt. Wat ook werkt is het feestelijk aspect. We zijn ons bewust, dat ieder concert tot een feest gemaakt dient te worden. Alle commotie achter de schermen vaak ten spijt; daarin delen de gasten niet. The show must go on! Opmerkelijk is dan, dat na verloop van tijd zich vaste gebruiken gaan inburgeren, tradities, kaders, waarbinnen medewerkers en gasten zich veilig voelen.

Het gevaar bestaat dan wel, dat binnen die kaders te weinig gebruik gemaakt wordt van de ruimte om ook eens iets anders te proberen, teneinde de noodzakelijke levendigheid te garanderen.

In de afgelopen vier jaar heb ik als voorzitter van de MC (Muziek Commissie - red.) al deze aspecten mogen nastreven en begeleiden.

Met de afscheidsknal van het "Jazz at the Castle" groet ik u met goede wensen.

Herman O. de Roode

BESTEMMING OPBRENGST JAZZCONCERT

Uit de ons nagezonden berichten blijkt, dat de organisatoren van het op 29 juni j.l. gehouden "Jazz at the Castle" tevreden zijn met de resultaten en een avond goede jazzmuziek hebben kunnen bieden ter afsluiting van het concertseizoen.

Geheel belangeloos organiseerden de Muziekcommissie van Kasteel Amerongen en de Serviceclub Round Table 133 Utrechtse Heuvelrug dit concert voor de jazzliefhebbers.

De opbrengst van het muziekfestijn werd bestemd voor twee goede doelen. De gelden worden in ieder geval gebruikt voor het opzetten van een speciaal televisienet voor en in Nederlandse kinderziekenhuizen. Het is een initiatief onder voorzitterschap van Ria Bremer, u welbekend van diverse televisiepresentaties.

De Muziekcommissie van Kasteel Amerongen had ook een goed doel voor ogen: hun wensen gingen uit naar de kindercconcerten. De financiële uitkomsten daarvan zijn meestal òf net quitte, òf met een klein verlies. De speciale concerten voor kinderen - met hun ouders - krijgen in het seizoen 1991 - '92 nu wat meer 'speelruimte'.

H.F.R.-vB.

* * *

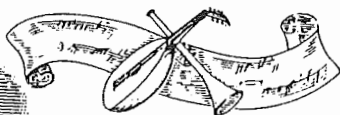
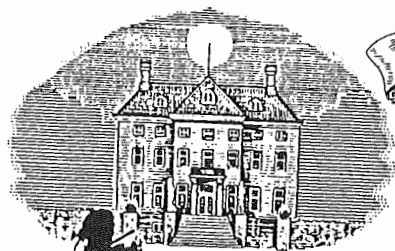
KASTEEL AMERONGEN

HUISCONCERTEN - SEIZOEN 1991 * 1992

Mogelijkheid tot bijwonen van de intieme concerten in sfeervolle ambiance van Kasteel Amerongen

Alle concerten op zaterdagen, aanvang 20.00 uur

- 7 sept. '91 Openingsconcert Residentie Blazers Ensemble o.l.v. **Hans Vonk** (chef-dirigent Residentie-Orkest).
- 28 sept. '91 **Herman Krebbers & Co.** De bekende meester-violist introduceert enkele bijzonder getalenteerde leerlingen en musicceert samen met hen.

26 oktober 1991

Theo Bruins, nestor van onze pianisten, met een recital Mozart, Debussy, e.a.

* * *

25 april 1992 Lieder-avond door de Japanse bariton **Katsunori Kono**, winnaar 1ste prijs 'liedvertolking' in het Intern. Zangconcours 'sHer-togenbosch 1990.

23 mei 1992 **Isabelle van Keulen**, soliste viool en altviool, begeleid door het Amstel Strijkers Ensemble.

13 juni 1992 **Anner Bijlsma**, cello, begeleid door Gérard van Blerk, piano. (O.m. op barok-cello één der Bach solo-sonaten).

Extra concerten:

9 november '91

Kinderconcert

juni '92

Jazz at the Castle !

Gegevens over deze concerten worden nog bekend gemaakt.

Toegangsprijs: f 17,50 (Donateurs, 65+, CJP f 15,-)

Abonnement : f 90,- serie 6 concerten (donateurs f 75,-)

f 45,- serie 3 concerten (" f 40,-)

Kaartverkoop : Boekhuis "Het Kompas", Overstr.9, Amerongen
telefoon 03434 - 57006

VVV, Drostestr. 20, Amerongen, 03434-52020

Betaling : Contant of tot één week voor elk concert op bankrek.nr: 94.16.74.525. Giro bank: 821000 Gelders-Utrechtse Spaarbank, t.n.v.
Muziek-Commissie Kasteel Amerongen.

Ik ben de perken langs gegaan,
de bocht der zonnige terrassen,
de nauw bewogen siergewassen,
de koele stammen van den laan

en heb de loten en de twijgen,
de weeke stengelen geplukt
en wat mijn handen konden krijgen
mij toegehaald en aangedrukt

en in mijn armen liggen schoven
van alle rijkdom, die ik brak,
een schat mijn eigen wensch te boven
en wie ik liefheb, krijgt een tak.

J.H. Leopold

HUWELIJKSVOLTREKKINGEN OP KASTEEL AMERONGEN

Na driekwart jaar van overleg tussen vertegenwoordigers van de Gemeente en van de Stichting Kasteel Amerongen gaf de gemeenteraad toestemming om het Kasteel enkele dagen per week "Huis der Gemeente waar huwelijken mogen worden voltrokken" te noemen.

Op de vrijdagmiddag en de zaterdagochtend kan men tegen een ruime vergoeding op het Kasteel in het huwelijk treden. De eetzaal werd uitgekozen als ruimte waarin de plechtigheid zal plaats vinden. Deze intieme en prachtig gedecoreerde zaal werd rond 1900 door de architect dr. P. J. Cuypers verbouwd. De oorspronkelijke slaapkamer werd door hem voorzien van een mooi porseleinbuffet, een nieuw plafond (geïnspireerd op dat van de grote zaal) en een galerij waar tijdens diners musici speelden.

In de wintermaanden wordt aangeraden niet op het kasteel te trouwen omdat de temperatuur dan niet aangenaam is voor dun geklede bruidjes.

De temperatuur was op "de" dag van het eerste paar, dat op 15 juni op het Kasteel trouwde, ronduit verschrikkelijk. Het regende die dag aan één stuk door. Waarschijnlijk waren de bruid en bruidegom zich weinig bewust van het slechte weer: de ambtenaar van de Burgelijke stand, Rob Prinsen, zorgde er met een mooie speech voor dat de huwelijksvoltrekking in een vrolijke stemming verliep.

Inmiddels zijn er al twee andere huwelijken op het Kasteel voltrokken. Voor het volgende seizoen zijn reeds zeer veel aanvragen gedaan om op het Kasteel te kunnen trouwen. Hopelijk kunnen wij door de inkomsten hieruit het een en ander vernieuwen, waardoor Kasteel Amerongen nog aantrekkelijker wordt dan het al is.

AANKONDIGINGEN

- * Donateursdag 1991 - zaterdag 14 september
Een persoonlijke uitnodiging krijgt u in de brievenbus.
- * Open dag van Kasteel Amerongen - 21 september a.s.,
bedoeld voor inwoners van het dorp Amerongen.
- * De assistent-conservator, drs. Marieke Knuijt, zal op
1 augustus a.s. haar werk op het Kasteel beginnen.
- * De inrichting en stoffering van het Koetshuis vordert
gestaag: het voorjaar is gebruikt voor het schilder-
werk binnenshuis. Er staan 15 tafeltjes met 60 stoelen
op een aardige manier gerangschikt; de nieuwe gordij-
nen hangen; aan de wanden, tussen de ramen, zorgen
koperen medaillons met kaars-lampen voor sfeerlicht
en de vloerbedekking wordt binnenkort gelegd.
In het voorste deel, waar de koetsen vroeger gewassen
werden, zijn nu voor catering doeleinden een rvs aan-
recht met 2 spoelbakken en wat lange planken langs de
muur aangebracht.

* * *

COLOFON

Bulletin Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen

Kasteel Amerongen, Drostestraat 20, 3958 BK Amerongen
tel.: 03434 - 54212

Redactie: drs. C.Z. Huizing
B.E.O. van der Laan

Eindredactie: H.F. Rotgans - van Blerkom

Kasteel open: 1 april - 1 november
dinsdag t/m vrijdag 10 - 17 uur
za-, zon- en feestdagen 13 - 17 uur
maandag's gesloten.

Foto's : Cathinka Huizing

Druk: Offset, Print '81, Doorn.

INSTALLATIEBEDRIJF
MEIJER AMERONGEN

OVERSTRAAT 11 - TEL. 03434 - 51233

elektrotechnisch installatiebureau ★ gas- en waterfitter ★
lood- en zinkwerken ★ centrale verwarming ★ ventilatie ★
sanitaire-, huishoudelijke-, elektrische artikelen

Aannemersbedrijf

M. Kleinveld en Zn. B.V.

Rijnstraat 1
3958 BE Amerongen
tel: 03434 - 51756
54208

Ook voor hout- en plaatmateriaal

De Stichting Vriendenkring Kasteel Amerongen is

opgericht in 1983 en heeft ten doel behulpzaam te zijn bij de exploitatie en restauratie van Kasteel Amerongen en de daarin aanwezige inventaris. Donateurs genieten, op vertoon van hun donateurskaart, gedurende de openingstijden vrije toegang tot het kasteel, het park en de tuinen, terwijl zij reductie ontvangen op alle evenementen, zoals concerten, lezingen en andere bijzondere gebeurtenissen.

Voor minimaal f 25,-- per jaar bent U al donateur. Het is ook mogelijk donateur voor het leven te worden (minimaal f 250,--). Als donateur ontvangt U driemaal per jaar het bulletin.

Het postbanknummer van de Stichting is 6163.

Meer informatie tussen 10.00 en 15.00 uur op het kasteel, tel. 03434 - 54212.

* * *

Concerten:

op Kasteel Amerongen worden regelmatig huisconcerten gegeven. Raadpleeg de concert-agenda voor data, abonnement of het reserveren van losse kaarten.

